

HASZNÁLATI ÚTMUTATÓ

Bevezető megjegyzések

A RIPM-publikációk általában egy folyóirat megjelenésének teljes folyamát tartalmazzák. Két részből állnak: az időrendi vagy annotált katalógusból és a címszavak és szerzők mutatójából.

Az időrendi katalógus négy oszlopban közli az adatokat: az első oszlopban az azonosítási számok (RIPM sorszámok) találhatóak; a második oszlop a címeket és alcímeket tartalmazza szerkesztoi kiegészítésekkel és magyarázatokkal ellátva; a harmadik oszlop a szerzőket, a negyedik oszlop pedig az oldalszámokat adja meg. Valamennyi katalógus-oldal felzete feltünteti a folyóirat címét, az évszámot és a tárgyalta sorszámokat. Minden új folyóiratszám kezdeténél teljes bibliográfiai hivatkozás közli az évszámot, az évfolyam ill. kötet számát, a folyóirat számának sorszámát és a keltezt. Az új év mindig új oldalon kezdodik.

A címszavak és szerzők mutatója a katalógus adatainak számítógépes feldolgozása által készül, és egyetlen beturendes jegyzékből áll. A címszavak félkövér nagybetűvel, a szerzők nagybetűvel szerepelnek. A mutatón szó társzeru felzet vonul végig.

A katalogizálás céljából a lap alkotórészeit *focímek, szakaszok és alosztások* elnevezéssel jellemezzük. Focímnek tekintünk minden cikket és az ujság valamennyi egyéb alkotórészét, mely méretétől függetlenül nem része egy nagyobb egységnek. Az egységek címét focímnek tekintjük. Az egységen belüli osztásokat szakasznak, a szakaszon belüli osztásokat pedig alosztásnak nevezzük.

A BEOSZTÁS ÁLTALÁNOS ALAPELVEI

IDORENDI KATALÓGUS

A RIPM-SZÁMOK OSZLOPA

A lap minden focímét évenként újra kezdodo sorszám azonosítja. A számhoz kapcsolt „r” betu, pl. „237r” azt mutatja, hogy a cikk egy vagy több kritikát ill. recenziót tartalmaz.

CÍM-OSZLOP

A cím-oszlop a címek idézetét tartalmazza szerkesztoi kiegészítéssel, amennyiben a cím nem nyújt elegendó tájékoztatást. Ez alól két kivétel van: a hirdetések részletes ismertetései és a hír-rovatok (pl. Hírek, Vegyesek), melyek nem szerepelnek a mutatóban. A legtöbb esetben csak a focímek, szakaszok és alosztások címei szerepelnek, mert azok tartalmának indexelése értelmetlenül megnövelné a kötetek terjedelmét.

A cím-oszlop behúzási fokozatai tükrözik a lap címeinek hierarchiáját.

Focímek

A focímek a cím-oszlop bal széléhez zárva szerepelnek.

1. példa

4r	<i>Csárdás</i> [Mazzantini – Zárai – Sztojanovits balletjének bemutatója az Operaházban. Vélemények az <i>Egyetértés</i> , <i>Pesti Hirlap</i> , <i>FovárosiLapok</i> , <i>Budapesti Hirlap</i> , <i>Pester Lloyd</i> c. lapokból]	* * *	4-6
5	Mátyás király a magyar zeneirodalomban [Heinisch–Arnold, Erkel, Mosonyi, Bertha operái]	Káldy Gyula	6-8

Szakaszok és alosztások címei (Kritikák kivételével)

Egy szerző által írt cikkeken belüli szakaszok címei a focímet követően behúzással szerepelnek. A szakaszok címei ponttal elválasztva folyamatosan követik egymást.

2. példa

79	État des pertes dans l'incendie de 1873 Costumes brûlés. Décorations brûlées. Instruments de musique appartenant à l'État. Parties d'orchestre. Matériel. Bustes du foyer. Statues. Évaluation des pertes	A. Heulhard
----	--	-------------

Egy szerző által írt cikkeken belül az alosztások címeit a szakaszok címeitől törtjel, egymástól pedig pontos vessző választja el. Miként a 2. példában, a szakaszok között pontok vannak.

3. példa

34	Parisian musical life in 1835 The opera / Singers; Staging; Box office receipts. The orchestras / Société des concerts du Conservatoire; Opéra; Théâtre-Italien. The Conservatory / Teachers; Concerts; Administration	H. Chorley
----	---	------------

Amikor egy cikk szakaszai különböző szerzőtől vannak, minden szakasz új sorban kezdődik. További behúzás segíti az egyes szakaszok megkülönböztetését.

4. példa

14	Gounod et le chant grégorien [à suivre] Amour enthousiaste de Gounod pour le chant grégorien	Jules Ruest
----	---	-------------

liv

Gounod racontant sa visite à Solesmes après que
 les Bénédictins eurent été expulsés de leur
 abbaye Ch. Gounod

A kritikák szakaszai és alosztásai

A kritikák valamennyi szakasza új sorban kezdődik, függetlenül attól, hogy egy szerzotol vagy több szerzotol származik. További behúzás segíti az egyes szakaszok megkülönböztetését.

5. példa

121r	Hangversenyek	* * *	152-153
	A kolozsvári magyar-cyklus [hangversenyén Vavrinecz Mór vonósnégyese]		152
	Bulls Pál [baritonista dalestélye a vigadó kistermében]		
	A Nagyváradi Zenekedvelok Egyesülete		153
	A Strümpfler – Faludi – Waldmann és Willmouth [vonósnégyes]		
	A magy. kir. Ferencz József nevelo-intézet [matinéja]		
	Kamarazeneestély [Hubay Jenó növendékeinek hangversenye (nemzeti zenede)]		

* * * * *

6. példa

163r	Neue Musikalien		
	Elgar, Edward. <i>Introduction and Allegro for Strings</i> (Quartett and Orchestra) op. 47 — London, Novello and Company	Hans Scholz	
	Reuss, August. <i>Judith</i> , Tondichtung für Orchester nach Hebbels gleichnamiger Tragödie — Leipzig, C. F. Kahnt Nachfolger	M. Puttmann	
	Wetz, Richard. <i>Lieder und Gesänge</i> op. 15, 17, 18 und 20 — Verlag Ernst Eulenberg, Leipzig	Karl Thiessen	

Ha a szakaszok tovább tagolódnak, mind a szakaszok, mind az alosztások címei új sorban kezdődnek. Az alosztások azonban még további behúzással jelennek meg. Hasonlóképpen behúzás teszi lehetővé a bekezdés egyes elemeinek megkülönböztetését.

7. példa

162r	Notizie diverse		
	Nota introduttiva [alle successive lettere sul libro di Dworzack <i>Il violino ossia analisi del suo meccanismo</i>]	* * *	

Reale Scuola di Musica in Parma [lettera a Dworzack]
Reale Accademia di S. Cecilia [lettera a Dworzack]

G. Dacci

Ettore Pinelli

* * * * *

8. példa

53r Revue musicale

Arthur Heulhard

Opéra

Lundi 1er septembre [Gounod, *Faust*; débuts de Mlle Dérivis]

Mercredi 3 septembre [Verdi, *Le Trouvère*; débuts de Mlle Leavington]

Vendredi 12 septembre [Meyerbeer, *L'Africaine*; débuts d'Achard]

Renaissance, jeudi 4 septembre [Offenbach, *Apothicaire et Perruquier*]

Menus-Plaisirs, mardi 11 septembre [Grisi, *L'Éléphant blanc*]

Kottapéldák

A „●” jel önálló kottapéldát jelöl. Kottapéldák (és képek) gyujtocímét „▽” jel mutatja. Minden esetben a jel közvetlenül a cím-oszlop megfelelő bekezdése előtt van.

A kottapéldák vagy valamely egységen belül szereplnek, vagy önállóan. Mindkét esetben a kottapéldák sora előtt gyujteményes (összefoglaló) cím szerepelhet.

Kottapéldák egységen belül

Egy egységen belül a kottapéldák címei kis behúzással követik a szövegcímeiket. Helyzetüktől függetlenül az egy egységen belül szereplo kottapéldák mindig annak a RIPM tételnek a végén vannak feltüntetve, amelyhez tartoznak.

9. példa: gyujtocím nélkül

237 Le sonnet (III)

Louis Lacombe

270-77

● À Madame Astruc : *Un virtuose de la nuit*, poésie de François Barrillot, musique de Louis Lacombe

[4p] 272/73

● À Monsieur Arthur Heulhard : *Libre!*, poésie de François Barrillot, musique de Louis Lacombe

[4p] 272/73

* * * * *

10. példa: gyujtocímmel

6r La musique classique et les concerts populaires

H. Marcello

30-33

lvi

▽ *Le Messie*, grand oratorio, paroles françaises,
musique de F. C. Handel — Partition piano et chant,
réduction par F. Gasse, prix de Rome, professeur au
Conservatoire

- 2. Larghetto e piano
- 11. Symphonie pastorale
- 18. Largo

Önálló kottapéldák (Zenei melléklet)

Az önálló kottapéldák (zenei mellékletek), vagyis amelyek nem valamely cikkhez tartoznak, két különböző egység között jelennek meg.

Minden egyes önálló kottapélda (zenei melléklet) külön sorszámot kap és úgy szerepel a katalógusban, mint bármely más tétel.

11. példa

216	● <i>Holdvilágnál. Im Mondschein.</i> Dal Aggházy Károlytól
[énekkhangra és zongorára] | 6 |
|-----|---|---|

Több önálló kottapélda (zenei melléklet), mely gyujtocím nélkül áll egymás mellett, önálló egységként külön RIPM sorszámmal szerepel.

12. példa

636	●Passepied de <i>L'Europe galante</i> (Campra, 1697)
637	●Passepied de <i>Polydore</i> (J. B. Struck dit Batistin, 1720)
638	●Rigaudon de <i>Castor et Pollux</i> (Rameau, 1737)

Több önálló kottapélda, mely gyujtocím alatt folyamatos sorban jelenik meg, egyetlen RIPM sorszámmal szerepel.

13. példa

542	▽ <i>Hommage à Joseph Haydn.</i> Six pièces pour piano-forte
composées par C. A. Debussy, P. Dukas, R. Hahn, Vincent
d'Indy, Maurice Ravel, Charles Widor
	● <i>Sur le nom d'Haydn</i> par Claude Debussy
	● <i>Prélude élégiaque</i> par Paul Dukas
	● <i>Thème varié</i> par Reynaldo Hahn
	● <i>Menuet</i> par Vincent d'Indy
	● <i>Menuet</i> par Maurice Ravel
	● <i>Fugue</i> par Charles-Marie Widor

Képek

A „◊” jel önálló képet jelöl. Képek (és kottapéldák) gyujtocímét „▽” jel mutatja. A képek katalogizálása megegyezik a kottapéldákéval.

Amikor kottapéldák és képek egy tételen belül szerepelnek, a katalógus eloször a kottapéldákat sorolja fel.

14. példa

- 31 Histoire de l'impression de la musique, principalement en France, jusqu'au dix-neuvième siècle (III) J. B. Wekerlin
- *Dolor!* (mélodie), poésie de Roger de Beauvoir
 - *Venise* (barcarolle), poésie d'Alfred de Musset
 - Essais de notes arrondies, par Pierre Ballard
 - Reproduction faite avec des caractères de Ballard

SZERZOI OSZLOP

A szerzoi oszlop a szerzők aláírását tartalmazza, esetleges címekkel és foglalkozás megjelölésekkel együtt, úgy, ahogyan azokat a lap feltünteti. *Fontos megjegyezni, hogy az írásmód különböző változatait mind a katalógus, mind a mutató tartalmazza.*

Szögletes zárójelben olyan szerzőségi kiegészítések szerepelnek, melyeket a szerkesztő a kezdőbetűk azonosításából és egyéb információkból nyert. Három csillag (* * *) jelzi, hogy a szöveg aláírás nélkül jelent meg. A szakaszok és alosztások címe után a szerzoi oszlop üres helye azt mutatja, hogy az illető szövegrész szerzősége az utolsó megnevezett szerzőével azonos.

OLDALSZÁM OSZLOP

Az oldalszámok oszlopa az egységek, szakaszok és alosztások első és utolsó oldalának számát adja meg kötőjellel elválasztva. A szakaszok és alosztások oldalszámait behúzással és kisebb méretű számokkal szerepelnek.

Az oldalszám adat hiánya azt mutatja, hogy a szóban forgó szakasz vagy alosztás a legutolsóként megjelölt oldalon található. Szögletes zárójelben szereplő számadatok számozás nélküli (vagy hibásan számozott) oldalakra vonatkoznak. A függelékek és a folyamatosan számozott oldalak között megjelenő mellékletek oldalszámozását később ismertetett különleges módon kezeljük.

CÍMSZAVAK ÉS SZERZŐK MUTATÓJA

A mutatóban olyan RIPM-számok utalnak a katalógusra, amelyek az évszám két utolsó számjegyéből és a sorszámból állnak (például „94:38” az 1894 év „38”-es száma).

CÍMSZAVAK

A félkövér nagybetűs címszavakat követő bekezdések a RIPM-szám szerint rendezve, időrendben szerepelnek. Valamennyi bekezdés szövegösszefüggést mutat, vagyis idézi a katalógus azon részletét, amelyben a címszó előfordul. Az idézeteken belül a címszót félkövér betűtípus emeli ki.

15. példa

LISZT

Somogyi Mór [zeneiskolája]. Munkácsy Mihály [**Liszt** - képeről Rippl-Rónai József rézmetszet másolatot **94:20**, Seyler Károly. Volkmann Róbert. Beliczay Gyula. **Liszt** Ferencz **94:37**

Liszt - ünnepély [az orsz. magy. kir. zeneakadémián] **94:39r**

D'Albert [**Liszt**, Beethoven, Chopin musora] **94:69r**
Vidám intermezzo egy zenegyűlő tábornok és **Liszt** között. A „Schubert” név **95:5**

A **Liszt** Ferencz zeneművész-kör. Alakuló közgyűlés **95:36**

Liszt Ferencz levele (Siposs Antal atyjához) **95:44**

A címszavak változatai (például „zene”, „zenét”, „zenéjét”, „zenében”) általában egy alapforma alatt jelennek meg: fonevek egyes szám alanyesetben, igék pedig egyes szám harmadik személyu vagy fonévvé alakított formában.

ÖSSZETETT CÍMSZAVAK

Az olvasó könnyebb tájékozódása és a mutató terjedelmének csökkentése érdekében a mutató számos két vagy több szóból összetett címszót tartalmaz. Ezek az „összetett címszavak” a következő címszó-típusok esetében használatosak: (1) operák, színpadi művek és program-kompozíciók (pl. *Hunyadi László*, *Fantasztikus szimfónia*) és egyházi művek (pl. *Ave Verum*, *Stabat Mater*) címei; (2) színházak, intézmények, társaságok, egyesületek, hangverseny-sorozatok, iskolák, épületek nevei és földrajzi nevek; (3) szócsoportok, melyek egyetlen jelentést hordoznak (pl. „gregorián ének”); valamint (4) újságok, lapok címei.

KIZÁRT SZAVAK („STOP LISTA”)

A következő szótípusok nem jelennek meg címszavakként: egy betűből álló szavak, prepozíciók, névelők, kötoszavak, határozószók, valamint számos melléknév. Ilyen szavak azonban szerepelhetnek összetett címszóban mint pl. *Chi dura vince*. A címekben szereplő határozott névelőket minden esetben elhagyjuk. Ezért ha az olvasó az *Eladott menyasszony* vagy *Das Heimchen am Heide* címek hivatkozásait keresi, *Eladott menyasszony* ill.

Heimchen am Heide címszavak alatt kell keresnie. Határozatlan névelőket azonban, a német katalogizálásnak megfelelően nem hagyunk el, amennyiben egy cím elején jelennek meg, mint például *Eine kleine Nachtmusik*.

SZERZOK

A szerzői hivatkozásban a RIPM-számok egy bekezdésben folyamatosan követik egymást.

16. példa

AMBROZOVICS DEZSO DR. **94**:43r, **95**:18r, 50, 141r,
219; **96**:12, 36
KERESZTY ISTVÁN **94**:37, 42r, 64r; **95**:25r, 79r, 84r,
101r, 114r, 143r, 154r, 173r, 216r; **96**:11r, 51r, 88,
113r, 143r, 195r, 212, 231r, 233r, 249r

SZERKESZTOI ALAPELVEK

Írásmód változatai

Az írásmód különböző változatait, melyek a tizenkilencedik században gyakran fordultak elő, változatlanul közöljük. Az olvasó tudatában kell legyen ennek a szerkesztoi alapelvnek, amikor a címszavak és szerzők mutatóját használja. Szükséges azonban megjegyezni, hogy helység- és népnevek valamint címek csekély írásmód-változatai az újságban leggyakrabban használt változat alatt (pl. Sinigaglia Senigallia, Mayerbeer Meyerbeer, *Orazje Curazj Orazi e i Curiazi* címszó alatt) jelennek meg. Mindazonáltal egyazon mű különböző címei (*Violetta* és *La Traviata*, *Marguerite* és *Faust*) valamint helynevek fordításai (Mainz és Mayence) külön címszó alatt szerepelnek.

Központozás, nagybetűk, dolt betűk, sajtóhibák

Az eredeti címek központozását megtartjuk, kivéve ha az szemben áll a katalogizálási alapelvekkel. A nagybetűk és dolt betűk használata a mai alapelvek szerint történik. A nyilvánvaló sajtóhibákat megjegyzés nélkül javítjuk.

Többrészes címek és tartalomjegyzékek

Két részből álló címeket kettospont választ el. Három részből álló, egyenlő fontosságú címek között gondolatjel van. Három részből álló, hierarchikus szerkezetű címekben először kettospont, majd pont szerepel.

17. példa

A tartalomjegyzék általában rövid leírása a cikk tartalmának, mely közvetlenül a cím után szerepel. A katalógusban a tartalomjegyzéket pont választja el a címtől. A tartalomjegyzék tételeit gondolatjel választja el egymástól.

18. példa

- 6 Discussioni musicali. Opinioni del sig. Fétiſ intorno agli artisti musicali italiani — Bellini giudicato dai milanesi — Insussistente paragone tra Bellini e Rossini — Idea dello stile di Bellini e quale avvenire si prepara alla musica belliniana, ecc. B.

Sorozatjelzések és keltezősek

A sorozatjelzések (pl. folytatás, folytatása következik) és a levelezok keltezőseit, ha a cikk elején található, zárójelben, ha a cikk végén, szögletes zárójelben közöljük.

19. példa

- 807 Beiträge zur Philosophie des Schönen in der Tonkunst: (C) [Dr. Victor Vom Rhythmus (Fortsetzung) [Fortsetzung folgt] Mekarſki, Edler von Menk] 47

Újra közölt cikkek forrásai, kereszt-utalások

Újra közölt cikkek forrását és a lapon belüli kereszt-utalásokat szögletes zárójelben közöljük, amennyiben a címben nem szerepelnek.

Eloadások kritikái

Ha nem szerepel a címben, (amennyiben a kritika érinti) meghatározott információt közlünk az alábbi zenei eseményekről.

Operák és balették

[Helyszín: zeneszerzo vagy koreográfus, *cím*]

Ugyanazon szerzo több művének címét vesszo, további szerzok nevét pont választja el egymástól.

[Helyszín: szerzo, *cím*, *cím*. Szerzo, *cím*]

Amennyiben valamelyik előadót a kritika részletesen tárgyalja, neve a mű címe után szerepel, pontos vesszővel elválasztva. Oszbemutatók esetében a fobb előadókat rendszerint felsorolják. Ha a címből nem derül ki, a műfaji meghatározás a cím után zárójelben szerepel.

[Helyszín: szerző, *cím* (műfaj); előadó, előadó]

Hangversenykritikák

Zenekari hangverseny

[Helyszín: koncertsorozat/karmester/zenekar]

Ha a kritika bizonyos művet részletesen tárgyal, a szerző(k) neve és a mű címe a bekezdés végén szerepel, pontos vesszővel elválasztva.

[Helyszín: koncertsorozat/karmester/zenekar; szerző, *cím*; szerző, *cím*]

Ha egy bizonyos mű előadóját a kritika részletesen tárgyalja, az előadó neve zárójelben szerepel a mű címe után.

Zenekari hangverseny szólistával

[Helyszín: koncertsorozat/karmester/zenekar; szerző, *cím* (szólista); szerző, *cím*]

Kamarazenei hangverseny

[Helyszín: együttes neve/előadók neve]

Szóló hangverseny

[Helyszín: szólista neve (hangszer)]

Vegyes műfajú hangverseny

[Helyszín: előadók és/vagy előadó együttesek]

Ha egy kamarazenei, szóló vagy vegyesműfajú hangversenyrol szóló kritika részletesen tárgyal egy vagy több művet, a zeneszerző(k) és mű(vek) a szögletes zárójelben szereplő szöveg végén szerepelnek, a zenekari hangversenyekre vonatkozó minta szerint.

Kiadványok kritikái

Ha nem szerepel a kritika címében, a kiadott könyv címe és szerzője, a zenemű címe és szerzője, amennyiben mód van rá, szögletes zárójelben van megadva.

Kottapéldák és képek

A kottapélda típusa, helye és hossza határozza meg katalogizálásának módját. Valamennyi önálló kottapélda (nevezetesen azok, melyek egy egységen belül vannak) szerepel a katalógusban. Az egységekben szereplő kottapéldák abban az esetben szerepelnek a

mutatóban, ha: (1) teljes darabok vagy (2) egy vagy több oldal terjedelmű részletek. Az egy oldalnál rövidebb részletek nem szerepelnek a katalógusban.

Valamennyi kép szerepel a katalógusban.

A kottapéldák és képek szerzői oszlopa üres marad, mivel a zeneszerző vagy a művész neve a kottapélda vagy kép címében, következésképpen a katalógus cím-oszlopában jelenik meg. Amennyiben nem szerepel a címben, a szerző vagy művész neve szögletes zárójelbe kerül.

Mellékletek és függelékek

A mellékletek úgy szerepelnek a katalógusban, mint bármely egyéb tétel. A függelékek önálló számokat alkotnak, külön bibliográfiai felzettel, és abban a sorrendben szerepelnek a katalógusban, ahogyan az újság vagy lap adott példányában megjelennek. Ha a melléklet vagy függelék oldalszámozása nem követi a lap oldalszámozását, a valóságos oldalak adatait szögletes zárójelben közöljük, majd ezt a beillesztés előtti és utáni oldalszám követi.

20. példa

636 •Passepied de *L'Europe galante* (Campra, 1697)

[1p] 112/13

Hirdetés

A hirdetést „§ ” jelzi. A prózaformájú hirdetés úgy szerepel a katalógusban, mint bármely egyéb egység. Míg a vegyes hirdetések részletes tartalma nincs ismertetve, szögletes zárójelben szerkesztői kiegészítés leírást nyújthat a tartalomról (pl. „Apróhirdetések”). Nem hirdetésekkal egy oldalon megjelenő vegyes hirdetések egyetlen RIPM-szám alatt szerepelnek. Függetlenül attól, hogy a vegyes hirdetések hol jelennek meg az adott oldalon, a hozzájuk tartozó RIPM-szám mindig az egyéb RIPM-számok után következik.

21. példa

15 To Correspondents

[The editors]

288

16 The musical review (London, Saturday May 5, 1883)
[Reflections on musical genius]

* * *

288-89

17 §[Novello's original octavo edition of operas]

288

Külön RIPM-számot kapnak azok a vegyes hirdetések is, amelyek megszakítás nélkül egyenél több oldalra terjednek.

22. példa

563 Our sale and exchange mart

[Dir.]

214

564	§[Classified ads]		214-16
565	§A mystery solved: Reproduction of the long lost Cremona varnish — To musicians, connoisseurs and amateurs	* * *	215